



Stichting Welzijn Het Bolwerk

ferbynt en beweecht minsken

Jaarverslag 2020

Welzijn Het Bolwerk

'In bysûnder ûngewoan jier'



Inhoud

Voorwoord	2
1. Jongerenwerk	3
<i>Noardeast-Fryslân</i>	<i>3</i>
<i>Dantumadiel</i>	<i>4</i>
<i>MDT 'Zoek het uit'</i>	<i>6</i>
2. Ouderen- en volwassenwerk	7
3. Mantelzorg	10
<i>Jonge mantelzorgers / Fawaka</i>	<i>10</i>
<i>Volwassen mantelzorgers</i>	<i>11</i>
4. Vrijwillige inzet	13
5. Samenlevingsopbouw	14
Bijlagen: Welzijn Het Bolwerk in het nieuws	17

Voorwoord

2020 begon als een ‘gewoon’ jaar waarin wij als medewerkers van Welzijn Het Bolwerk met goede moed en enthousiasme aan de slag gingen en naast het reguliere werk voor de inwoners inzetten op een sterkere samenwerking met de collega’s Timpaan en de gemeente Noardeast-Fryslân om aan het eind te komen tot een nieuwe welzijnsorganisatie voor alle inwoners van deze nieuwe gemeente. Voor Dantumadiel waren de voortuitzichten wel wat zorgelijker vanwege de financiële situatie en begonnen de eerste donkere wolken zich samen te pakken.

Hoe anders werd de werkelijkheid. Toen we in eind februari voor het eerst hoorden van een Covid-19 uitbraak elders in de wereld en half maart ook met de beperkingen in ons werkgebied werden geconfronteerd. Ineens stond alles stil en moesten we opnieuw bedenken op welke wijze wij aan konden sluiten bij de vraag van de inwoners. Leren van huis uit te werken en toch een goede oplossing te vinden om ons werk, de inwoner ondersteunen, op een goede en gewenste wijze vorm te geven.

Allereerst hebben we dit gedaan door inwoners te wijzen op de lokale initiatieven die spontaan werden bedacht en georganiseerd. Zodat andere inwoners zich hier als vrijwilliger of als hulpvrager bij aan konden sluiten. En gelukkig werd er veel door inwoners in beide gemeenten georganiseerd. Daarvoor dank natuurlijk dat er zoveel Mienskipsgevoel en kracht in de dorpen en buurten is en vorm gegeven.

Daarnaast hebben wij ook via onze website en ook via folders/flyers inwoners de kans geboden gebruik te maken van de mogelijkheden die wij aanboden en ook van de initiatieven die inwoners zelf opstarten. Daarover meer in de hoofdstukken van dit jaar verslag.

In overleg met de gemeenten hebben wij deze veranderde werkwijzen mogen inzetten in plaats van wat wij via ons Werkplan hadden afgesproken en dat waarderen wij zeer. Want daardoor konden we ons werk blijven doen, terwijl veel sectoren in de samenleving op slot stonden en niet mochten werken.

Juist voor kwetsbare inwoners kwam al snel (weer) de mogelijkheid om weer in groepsverband samen te komen, zij het wel met noodzakelijke voorzorgsmaatregelen. Voor andere inwoners zijn er meer digitale en contact op afstand vormen gevonden. Na de zomer waren de beperkingen sterk verminderd en zijn we ook met andere inwoners weer in groepsverband gestart als een mantelzorgcafé ed. Helaas nam de virusdruk weer toe en waren groepsactiviteiten met uitzondering van de Buurtkamers niet meer mogelijk. Hoewel dit een fikse tegenslag was, zijn we met de eerdere ervaringen verder gegaan en werd er invulling gegeven aan de vragen.

Mede door de sterk gewijzigde omstandigheden heeft de samenwerking met Timpaan in Noardeast-Fryslân nog niet tot de gewenste eindsituatie geleid, nl. één welzijnsorganisatie voor alle inwoners. We gaan hier in 2021 mee verder. Voor Dantumadiel hebben de donkere wolken ertoe geleid dat in 2021 moet worden bezuinigd en nieuw beleid opgezet wordt met nog meer bezuinigingen in het verschieft als gevolg van de slechte financiële situatie.

Ondanks de sterk veranderde werksituatie en de bezuinigingen in Dantumadiel hebben wij ons ingezet voor alle inwoners en zijn wij tevreden over de resultaten die in samenwerking met veel vrijwilligers zijn behaald. Juist hen willen wij dank zeggen voor de inzet die zij in deze lastige situatie toch hebben willen doen.

Ik hoop dat u met veel genoegen dit jaarverslag leest.

Eelke Nutma, directeur Welzijn Het Bolwerk

1. Jongerenwerk

2020 was in vele opzichten een ander jaar dan voorgaande jaren, ook met name voor de jongeren in de gemeenten in het werkgebied van Welzijn het Bolwerk. Corona had veel gevolgen voor het jongerenwerk zoals dat door de jongerenwerkers is ingericht. Door de jongerenwerkers, Abbas Faegh, Ramona Diks en sinds september Romke de Vries, is er vanaf het moment dat Nederland 'op slot' ging met name ingezet op contact blijven houden met de jongeren die al in beeld waren van de jongerenwerkers, waar nodig op een andere manier dan voorheen. Veel activiteiten konden helaas geen doorgang vinden, maar een luisterend oor bieden en samenwerking zoeken met overige instanties is altijd mogelijk gebleven.

Noardeast-Fryslân

Abbas Faegh is de jongerenwerker voor de gemeente Noardeast-Fryslân. Ondanks zorgen over jongeren die door het sluiten van voorzieningen uit het zicht 'verdwenen' is zijn algehele gevoel over 2020 positief. „We hebben onze weg gevonden om met jongeren in contact te blijven.”

Jongeren op school

Tot scholen gesloten werden, gingen de jongerenwerkers op structurele basis op bezoek bij scholen in de regio. Het doel daarvan is om op de hoogte te blijven van wat er speelt op de scholen en onder de jongeren en met hen in contact te komen. Ook contact met onderwijskrachten is een belangrijk onderdeel van de bezoeken. Toen de scholen de deuren weer openden konden de bezoeken weer doorgang vinden, echter omdat scholen zoveel mogelijk bezoek buiten de deur wilden houden, kon er alleen contacten gelegd worden op de pleinen. Daardoor kregen de jongerenwerkers slechts contact met een beperkte groep jongeren. Wel is er veel energie in digitaal contact gezocht via Instagram waar meerdere malen per week iets nieuws werd opgezet om zo een goed contact te houden met de jongeren.

Kom erbij project

De Kom Erbij Week is een project waarin in samenwerking met de gemeenten en zorg- en welzijnsorganisaties allerlei workshops worden gehouden in het kader van de Week van de Eenzaamheid. Voor jongeren zouden er workshops gehouden worden op het gebied van sport, spel en theater. Deze worden nu op een ander tijdstip georganiseerd.

Sport- en speeldagen

In juni zijn er op alle basisscholen en in het voortgezet onderwijs in voormalig Dongeradeel in samenwerking met de Buurtsportcoaches sport- en speeldagen georganiseerd. In de herfst- en kerstvakantie waren er ook sportactiviteiten gepland die opgeschoven zijn door de beperkingen.

Extra straathoekwerk i.v.m. coronaprotocolen

In samenwerking en in overleg met verschillende partijen waaronder de gebiedsteams, wijkagenten, wijkraden, Boa's en het Integrale Veiligheidszorg Overleg is er extra straathoekwerk verricht. Dit gebeurde al voordat de avondklok werd ingesteld, en is daarna geïntensiveerd (nadat de avondklok werd ingesteld). In de binnenstad van Dokkum en andere bekende hangplekken zijn de jongerenwerkers in gesprek geweest met jongeren om hen te wijzen op de avondklok. De bezoeken waren ook om middelengebruik en probleemgedrag te signaleren en indien nodig daarop verder te anticiperen. De houding van de jongerenwerkers daarin is altijd om náást de jongere te staan in plaats van tegenover.

Samenwerking gebiedsteam/zorgteam Noardeast-Fryslân

Vanuit het gebiedsteam kwamen er vragen wat de jongerenwerkers konden betekenen voor jongeren met specifieke hulpvragen, bijvoorbeeld jongeren die eenzaam zijn, geen zinvolle daginvulling of

problemen hebben met zelfvertrouwen. De jongerenwerkers hebben daarin meegedacht en passende oplossingen bedacht, door maatjes te zoeken, jongeren samen activiteiten te laten organiseren, wat ook hun zelfvertrouwen sterker maakte.

Cultuurnota

De gemeente Noardeast-Fryslân is bezig met het opstellen van een cultuurnota. Vanuit Welzijn het Bolwerk is Abbas Faegh betrokken geweest om het geluid van de jongeren hierin te laten horen. Voor corona is er één bijeenkomst geweest en is er een enquête gehouden onder jongeren om hun wensen te inventariseren. De uitkomsten hiervan zijn doorgegeven aan de gemeente.

Harddraverspark

Het Harddraverspark in Dokkum gaat op de schop. Daarover is Abbas Faegh bij overleggen aangeschoven om de jeugd die gebruik maakt van het skatepark te vertegenwoordigen.

Jeugdthonken

Voor jeugdthonken, buurthuizen en dorpshuizen is er het afgelopen jaar veel onduidelijk geweest over of ze open mochten en onder welke voorwaarden. De jongerenwerkers waren voor hen een vraagbaak. Zij ondersteunden ook bij het aanvragen van subsidies voor de jeugdthonken om de vaste lasten te compenseren.

April op stil

Al enkele jaren is er de wens om het project April op stil te realiseren op de Friese Poort in Dokkum. Hierbij leveren de jongeren een week lang hun telefoon in en kunnen ze ondertussen meedoen met verschillende activiteiten om erachter te komen dat het leven zonder telefoon ook erg leuk kan zijn. Het project heeft door de Lockdown van de school geen doorgang kunnen vinden.

Dantumadiel

Ramona Diks en sinds 1 september Romke de Vries zijn de jongerenwerkers in de gemeente Dantumadiel. Ook bij hen zijn er zorgen over jongeren die door corona uit het zicht van instanties zijn 'verdwenen' door het sluiten van voorzieningen en scholen. Door hun contacten en ambulante werk op straat proberen ze deze jongeren wel in het oog te houden.

Op zoek naar eigen plek voor jeugd

Er is al snel na het begin van de coronacrisis besloten om het ambulante jongerenwerk door te zetten. Er waren opvallend minder hanggroepen op straat, waardoor de jongeren minder zichtbaar werden voor de jongerenwerkers. De jongeren die wel op straat aangetroffen werden, zijn steeds jonger en al vroeg actief met drank en drugs. In met name De Westereen is er veel overlast geweest van jongeren. Deze jeugd, maar ook uit andere dorpen, wil heel graag een eigen plek en slaagt daar tot nu toe niet. De Jongerenwerkers zien graag dat de gemeente Dantumadiel een JOP-beleid (Jongeren Ontmoetingsplek) opstelt, zoals dat er wel in bijvoorbeeld Tytsjerksteradiel is. Daarin is vastgelegd waar jongeren gedoogd en met gezamenlijk afgesproken voorwaarden mogen rondhangen, vaak in bijvoorbeeld open zeecontainers.

De jongerenwerkers constateren dat de jongeren van goede wil zijn en dat ook bewoners in onder andere De Westereen positief staan tegenover een gedoogde hangplek, echter het is lastig om dit in samenspraak met de gemeente voor elkaar te krijgen.

Overlastgroep

Al in januari kwamen er vanuit allerlei dorpen geluiden over een grote groep overlast veroorzakende jongeren (plusminus 80 jongeren die in wisselende samenstellingen problemen veroorzaakten). Er is bijvoorbeeld sprake van middelengebruik, wapenbezit, vechtpartijen en overig overlast. Hierover is met politie, gemeente en jongerenwerkers uit omliggende gemeenten gedurende heel 2020 regel-

matig contact geweest. Toen corona uitbrak is het enige tijd rustiger geweest rondom de groep jongeren, maar naarmate de tijd vorderde kwamen de jongeren rond juni weer in beeld en namen de problemen ook weer toe. Met de jongeren is actief contact gezocht via onder andere WhatsApp. De Jongerenwerkers hebben steeds een belangrijke verbindingsrol gehad want zij zijn in deze periode steeds degene geweest die als enige partij goed contact heeft gehouden en ook zicht had op de samenhang, cultuur en ontwikkelingen in de groep. Niet alleen via digitaal contact, ook fysiek zodra dit weer kon. Daarmee hebben we de kracht van Jongerenwerk goed kunnen tonen en andere partijen hierover kunnen informeren, zonder dat de relatie met de jongeren slechter werd.

Crossbaan Damwâld

Onder de jongeren is een groep enthousiaste motorcrossers die al meer dan een jaar op zoek is naar een locatie rondom Damwâld om een eigen crossbaan te realiseren. Hiervoor is een stichting opgericht. Ook is er een petitie gehouden en deze is aangeboden aan wethouder Gerben Wiersma. De motorcrossers hebben bij de jongerenwerkers aangeklopt om hen te ondersteunen in hun plannen.

Weggeefkasten Feanwâlden

In Feanwâlden is in februari een actie geweest vanuit de kerk over armoede bij kinderen. Kinderen bedachten dat weggeefkasten van meerwaarde kunnen zijn in het dorp om iets te doen aan armoede bij kinderen. Een week voordat corona losbarstte zijn er, i.s.m. het jongerenwerk, weggeefkasten op verschillende binnen locaties geplaatst. Door de Lockdown heeft het helaas nog niet de aandacht gekregen die het verdiende. Desondanks is er wel gebruik van gemaakt.

Skatebaan Feanwâlden

De jongeren die met ondersteuning van het jongerenwerk actief zijn bij de skatebaan Feanwâlden, zijn in 2020 één van de 12 genomineerden geweest voor de landelijke Nationale Vrijwilligersprijs. Een hele knappe prestatie, aangezien de overige partijen bijna allemaal onderdeel waren van een overkoepelende professionele organisatie. De skatebaan in Feanwâlden staat op zichzelf als een werkgroep met jongeren die gewoon een leuke plek willen in hun dorp. Helaas wonnen zij niet, dat maakt de prestatie zeker niet minder. In maart is er nog een klusdag geweest. Met de jongeren is regelmatig overleg over de voortgang van de skatebaan, samen met de plaatselijke speeltuinvereniging die hen ondersteunt.

Afscheid De Saad

Mavo De Saad in Damwâld heeft in juni 2020 haar deuren gesloten. Er bleek door een grote daling van het aantal leerlingen geen toekomst meer voor de school. Vanuit het jongerenwerk is samen met twee moeders nog een feestelijk afscheid geregeld, juist voor de examenleerlingen die hun diploma hebben gehaald. Het afscheid werd als positief beschouwd, ondanks de verdrietige gevoelens over het sluiten van de school.

#noshank

Met 300 jongerenwerkers uit het hele land is er in 2020 extra aandacht besteed aan het dragen van wapens. Het is een landelijke trend dat er steeds meer jongeren met (steek)wapens op zak lopen. In een gesprek dat Ramona had met een groepje jongeren bleek ook al dat zij onder andere een mes op zak hadden. De jongerenwerkers zijn daarover met de jongeren in gesprek over de mogelijke gevolgen van het bij zich hebben van wapens. Ook worden deze signalen actief gedeeld met politie.

Jeugdraad

Bij de coalitievorming van het huidige college van de gemeente Dantumadiel is in het coalitieakkoord opgenomen dat er vanuit de politiek c.q. de raad behoefte is aan een jeugd raad. Zowel college als raad hopen dat hiermee de inbreng van jongeren langs gewenste kanalen met een democratische vertegenwoordiging vorm en inhoud krijgt. De jongerenwerkers zetten zich hier zeker voor in. Belangrijke voorwaarde die zij namens de jongeren naar voren hebben gebracht, is dat de Jeugd raad

dan ook van waarde moet zijn voor het college en de raad en een wezenlijke inbreng heeft over de vragen van de jongeren. Daarom is er aangedrongen op een beleidsnotitie waarin dit belang nader wordt omschreven. Wanneer een jeugdraad er alleen is voor de 'show', dan heeft deze weinig meerwaarde.

Week van de Jonge Mantelzorger

De jongerenwerkers hebben bijgedragen aan de Week van de Jonge Mantelzorger. Lees hier meer over in het hoofdstuk Mantelzorg.

MDT 'Zoek het uit'

MDT staat voor Maatschappelijke Dienst Tijd en is een landelijk samenwerkingsproject waarbij jongeren een soms intensief traject volgen om hun eigen doelen op het gebied van bv. talentontwikkeling te verwezenlijken. In het werkgebied van Welzijn het Bolwerk is Tineke Wassenaar verantwoordelijk voor de uitvoering van MDT Zoek het uit.

MDT 'Zoek het uit' is een intensief traject van zes maanden waarin jongeren 24 uur per week investeren in het realiseren van hun doelen. Deze doelen kunnen heel verschillend zijn. De één is op zoek naar welke opleiding goed bij hem of haar past, de ander wil groeien op sociaal vlak en weer een ander wil ervaring opdoen in het werkveld, voordat hij of zij actief op zoek gaat naar een baan. Groepen bestaan uit maximaal vijftien jongeren in de leeftijd van 18-25. Het traject is laagdrempelig; je hoeft niet een startkwalificatie te hebben, iedereen mag meedoen.

In oktober 2019 is MDT 'Zoek het uit' begonnen met het werven van jongeren voor deelname. De eerste groep startte in januari 2020. De eerste drie weken van het traject zijn groepsgericht, daarna gaan de deelnemers zelf aan de slag bij bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties.

Vanaf maart 2020 werd het moeilijk om met deelnemers fysiek aan de slag te gaan bij de verschillende deelnemende organisaties. Veel bedrijven gingen op slot of lieten tijdelijk geen extra mensen toe in hun gebouwen. Binnen het traject werd er direct gekeken naar mogelijkheden om het traject door te laten gaan. Zo zijn er groeps gesprekken via Zoom gehouden, online rondleidingen door bedrijven georganiseerd en zijn er vervangende opdrachten geweest.

Een aantal deelnemers is door het online voortzetten van het traject afgehaakt. Voor hen was het omschakelen naar een online traject de reden te stoppen. De meeste deelnemers vonden het juist prettig dat het traject online doorgang vond. De tweede groep kreeg een geheel online traject. Wel is dit ingekort naar tien weken in plaats van twintig. De derde groep startte ook nog online maar kon gedurende het traject fysiek bijeenkomen. De vierde groep mocht direct al weer fysiek bijeenkomen.

Hoewel de ervaringen van de deelnemers wisselend zijn, zijn ze voornamelijk heel positief. Doordat de doelen per jongere verschillen, zijn ook de resultaten verschillend. Sommige deelnemers zijn bv. jongeren die al jaren nauwelijks buiten komen, of jongeren die een tussenjaar hebben en schoolverlater zijn en nu een zinvolle tijdsbesteding willen, voordat ze aan een andere opleiding beginnen. De gemeenschappelijke deler is dat ze gemotiveerd zijn vooruit te willen in het leven. Resultaten verschillen onderling dus van het vinden van een nieuwe opleiding, het doorstromen naar een baan of het vinden van een zinvolle tijdsbesteding in de vorm van vrijwilligerswerk.

Er zijn ook andere indirecte resultaten uit de evaluatie naar voren gekomen, die minstens zo belangrijk zijn. Zo gaven er deelnemers aan minder therapie nodig te hebben, deelnemers die beter/lekkerder in hun vel zitten, omdat ze ritme kregen in hun week, dat hun zelfvertrouwen groeide en er vriendschappen zijn gesloten.

2. Ouderen- en volwassenenwerk

Corona had ook in het ouderen- en volwassenenwerk veel gevolgen. Zo konden veel activiteiten geen (fysieke) doorgang vinden en hebben de zorgen om de eigen gezondheid en hun naasten ook veel vrijwilligers doen besluiten hun taken tijdelijk stop te zetten, of anders vorm te geven. Daar staat tegenover dat er ook nieuwe vrijwilligers zich aanmeldde of dat andere vrijwilligers een stapje extra zetten om het nodige werk toch gedaan te krijgen. Hulpvragen werden echter ook vaak uitgesteld, want veel inwoners wilden of konden geen bezoek ontvangen.

Toen corona in maart in volle vaart losbarstte, is door Welzijn het Bolwerk besloten om een belronde te starten. Dit is een hele waardevolle keuze gebleken. Samen met vrijwilligers werden alle contacten gebeld; ruim 1.100 personen kregen een medewerker of vrijwilliger aan de telefoon. Deze gesprekken waren van heel verschillende aard. Zo werden er recepten uitgewisseld, maar ook gesprekken gevoerd over zingeving en nadenken over het levenseinde. Sommige gesprekken zijn erg pittig geweest. Tijdens deze gesprekken konden de mensen aangeven of ze vaker gebeld zouden willen worden. Daar is door ongeveer 90 mensen positief op gereageerd en deze gesprekken worden dan ook gecontinueerd. Door in de belronde preventief contact te leggen met kwetsbare inwoners, zijn tijdig zorgen en problemen van inwoners opgepikt en omgezet in het bieden van hulp of goede doorverwijzing. Het doel om welzijn van inwoners te versterken en voorkomen van nodige extra hulp/zorg is door deze preventieve werking bereikt.

Ook kwam naar voren dat de contacten waar de afgelopen jaren flink op geïnvesteerd is, met organisaties zoals thuiszorg, huisartspraktijken, ouderenzorg en ook de gemeenten, zich nu uitbetaalden doordat er gemakkelijk geschakeld kon worden en naar elkaar doorverwezen werd.

We hebben gedurende de Lockdown een flyer ontwikkeld die door meerdere thuiszorgorganisaties bij kwetsbare ouderen is verspreid. Daarin werden ze gewezen op de rol van Welzijn het Bolwerk als verbinder tussen alle bestaande initiatieven en ook om via de telefoon met anderen in contact te blijven, wanneer hun eigen netwerk heel klein is. Hier is zeker goed en dankbaar gebruik gemaakt door.

Door de coronamaatregelen moest het vrijwilligersbeleid hierop worden afgestemd, waardoor er veel vrijwilligers/maatjes koppelingen op afstand zijn ontstaan en hebben we zelf veel individuele vragen opgepakt vanwege de urgentie van de hulpvragen, die anders vrijwilligers oppakten.

Formulierenbrigade

De formulierenbrigade heeft momenteel een groep van 16 enthousiaste vrijwilligers die hulpvragers helpen met het invullen van - voor hen - ingewikkelde formulieren, en ook het opzetten en bijhouden van een logische administratie. In de regio Noordoost Fryslân zijn er relatief veel laaggeletterden die moeite hebben met deze opgave. Zij kunnen daarvoor hulp inschakelen van de Formulierenbrigade. Henk-Jaap Bakker coördineert deze vrijwillige inzet en koppelt vraag aan aanbod. Bij een hulpvraag is er binnen een week contact over de te volgen procedure. Snel schakelen wordt erg gewaardeerd, omdat mensen vaak al lang in hun (schulden)problematiek zitten voordat ze hulp durven vragen. Als die dan ingeschakeld wordt, willen ze ook graag snel worden geholpen.

De laatste jaren is er een groeiend aantal hulpvragen en er werd verwacht dat die stijging in 2020 door zou zetten. In het eerste kwartaal van 2020 waren er zeker veel hulpvragen. Vanaf maart kwamen er minder aanvragen binnen waarschijnlijk door de uitbraak van de pandemie, terwijl de verwachting anders was. Uiteindelijk kwamen er over heel 2020 ongeveer hetzelfde aantal hulpvragen als in 2019 (ongeveer 200 hulpvragen). Doordat een aantal vrijwilligers minder actief was vanwege zorg over eigen gezondheid of naasten, kwam veel werk op de schouders van een kleinere groep vrijwilligers te liggen. Dit hebben zij echter goed kunnen bolwerken. Sommige hulpvragen waren in één telefoontje op te lossen, terwijl andere hulpvragen zo'n twee maand inzet vereisten.

Maatjesproject

Een onderdeel dat Welzijn Het Bolwerk permanent uitvoert, is het maatjesproject gericht op het tegengaan van eenzaamheid. Dit was altijd op fysieke wijze ingevuld, waarbij maatjes elkaar ontmoeten en samen leuke activiteiten deden of simpelweg samen een kop koffie dronken. Uit de belronde onder alle contacten bleek dat er naast fysieke contacten ook behoefte was aan een ander soort maatje: het 'belmaatje'. Deze zijn zoveel mogelijk aan elkaar gekoppeld. Er zijn ongeveer 90 mensen die nog altijd regelmatig door een groep van 20 vrijwilligers worden gebeld.

Het fysieke contact heeft door de beperkingen meerdere maanden stilgelegen. Veel maatjes pakten uit zichzelf de telefoon om toch onderling contact met elkaar te blijven houden. Vanaf ongeveer september is het beperken van fysieke contacten wat meer losgelaten en zijn maatjes die daar behoefte aan hadden elkaar weer meer gaan opzoeken. Door Welzijn het Bolwerk zijn vrijwilligers steeds geïnformeerd over wat mocht nadat er minder maatregelen golden en ze zijn ook getraind om gesprekken met hun maatjes te voeren.

Week tegen eenzaamheid/Kom erbij week

Van 1 t/m 8 oktober 2020 was de Week tegen eenzaamheid, met het thema WIJ!. Door de coronacrisis konden een groot aantal van de fysieke activiteiten geen doorgang vinden. RTV NOF heeft in deze week wel een aantal mooie videoportretten uitgezonden rondom dit thema. Er werden inwoners geïnterviewd en ook gefilmd bij o.a. de Buurtkamer in Dokkum en het Lichtpunt in Kollumerzwaag.

Kracht van Ouderen

Dit project 'Kracht van Ouderen' op initiatief van Sport Fryslân bleek te weinig belangstelling in de dorpen te hebben, waardoor dit is afgeblazen. Opzet is nu om samen met andere partijen de oudere inwoners actief te laten blijven of worden. Elementen gericht op actief worden/blijven krijgen invulling door de gesprekken met de dorpsbelangen en hun inwoners.

Buurtkamers

Coördinator van de Buurtkamers in beide gemeenten is Mea Groenendaal naast de inzet van Stjoer (voorheen Aanzet). Er zijn nu vier Buurtkamers: Dokkum, De Westereen, Holwerd en Wâlterswâld. Ook in Kollum is een buurtkamer, die wordt vanuit WerkPro gecoördineerd. Met hen is goed contact en ook overeenstemming over activiteiten.

Inwoners zijn vrij om de Buurtkamers te bezoeken. Bezoekers mogen in- en uitlopen wanneer ze willen en deelname aan activiteiten is facultatief. Belangrijk is dat er geen groepsvorming ontstaat en dat iedereen zich welkom voelt. Vrijwilligers worden getraind om bezoekers de juiste psychische hulp te bieden die ze nodig hebben of daar naar door te verwijzen. Daarvoor hebben zij een training suïcidepreventie gevolgd.

Vanaf maart zijn de Buurtkamers enige tijd dicht geweest. In juni mochten de deuren weer open, mits bezoekers zich vooraf aanmelden. Dit heeft sommige bezoekers tegengehouden, juist omdat op deze manier van vrijblijvendheid minder sprake was. Toch is de deelname steeds voldoende geweest om ermee door te gaan en zijn later in het jaar er weer meer mensen gekomen.

Voor de mensen die vanaf juni weer naar de Buurtkamers kwamen, is dit voor hen van groot belang gebleken. Medewerkers van Stjoer (voorheen Aanzet), die de organisatie van de Buurtkamers op zich nemen, hebben mensen doorgestuurd vanwege suïcidedgedachten. Zij waren tijdens de eerste Lock-down zo vereenzaamd dat de gedachte aan zelfmoord ontstond.

De Mienskipswurkers schuiven regelmatig aan in de Buurtkamers om goed geïnformeerd te blijven over wat er speelt onder de bezoekers. Ook wordt de Buurtkamer gebruikt om af te spreken met professionals van andere organisaties, zodat zij tegelijkertijd kennismaken met de Buurtkamer.

Up-gesprekken

Vanuit de Buurtkamer in Dokkum zijn in de zomer door de organisatie Up Nederland groepsgesprekken gehouden. Deze gesprekken gingen over thema's als nabijheid, afscheid e.d. het aantal deelnemers aan de gesprekken was niet groot, desondanks zijn de gesprekken door de deelnemers juist wel als waardevol ervaren. Toen de maatregelen weer strenger werden is er één online cyclus van vijf gesprekken geweest met vier deelnemers.

Wandelgroep

Vanuit de Buurtkamers is er actief gewerkt aan wandelgroepen. Vrijwilligers worden door Reina Hes opgeleid tot officiële wandelbegeleider van de Wandelbond. De wandelgroepen worden zeer gewaardeerd. Vanuit iedere Buurtkamer (nog niet in Holwert) wordt er eens in de twee weken een wandeling gemaakt. De wandelgroepen hebben een vrijblijvend karakter en wisselen daardoor in samenstelling. Sommige deelnemers en vrijwilligers zijn echter zo enthousiast, dat ze vanuit alle Buurtkamers meewandelen. De lengte van de wandelingen verschilt, er wordt goed gekeken naar weersomstandigheden, leeftijd en fitheid van deelnemers.

Leger des Heils

Net voor de Lockdown zou de Huiskamer van het Leger des Heils in Dokkum de deuren openen. Met hen zijn goede contacten vanwege mogelijke overlap met de Buurtkamers. Zo wordt er naar elkaar doorverwezen omdat de doelgroepen wat verschillen. Afhankelijk wat de bezoeker het beste past.

Valpreventie in de Waadwente

In samenwerking met de Fietsbond is bij de Waadwente een fiets-parcours uitgezet voor ouderen. Er hebben 26 mensen het parcours afgelegd. Veel ouderen durven niet meer zelfstandig met de fiets eropuit, omdat ze moeite hebben met het op- en afstappen van de fiets. De deelnemers hebben tips gekregen om toch veilig de weg op te kunnen.

Naast het fietsparcours was het mogelijk deel te nemen aan de valpreventiecheck. Er is gekeken naar het valrisico in het dagelijks leven en daaruit bleek dat 25 van de 26 een verhoogd valrisico hebben. De fysio in de Waadwente bood deze deelnemers een vervolgaanbod via de cursus 'In Balans'.

Sportakkoord

De gemeenten Dantumadiel en Noardeast-Fryslân werken samen om de gezondheid van hun inwoners te verbeteren. Hiervoor is Reina Hes de gesprekspartner binnen de gemeentelijke werkgroep van het Sportakkoord. Er zijn 11 actiepunten benoemd waar het Sportakkoord mee aan de slag gaat. Actiepunt 8 **sluit** aan bij de deelnemers van het Platform Voor Elkaar (Armoede en sociale uitsluiting) dat zich richt op mensen met een kleine portemonnee om hen actief te laten zijn. Samen met de Platformleden en andere partijen wordt in 2021 gewerkt aan een actieplan ook deze inwoners met een kleine beurs zo goed mogelijk aan sport- en beweegactiviteiten te laten deelnemen.

Seniorenvoorlichting

In 2020 is er een start gemaakt met het project Seniorenvoorlichting. Voorheen deed Timpaan dit project in Kollumerland en nu voert Welzijn Het Bolwerk dit uit. Vanwege o.a. de beperkingen is het project pas rond de zomer van start gegaan. Senioren vanaf 75 jaar uit voorheen Kollumerland en Ferwerderadiel zijn geïnformeerd en gevraagd in welke mate zij behoefte hadden aan informatie over wonen, zorg en welzijn. Vanwege coronabeperkingen zijn geen huisbezoeken maar telefonische gesprekken gevoerd. Daar waar nodig **is** informatie gedeeld omtrent zorg en welzijn. Er bleek overigens veel behoefte te zijn aan een belmaatje, want veel 75+ers gaven aan eenzaam te zijn.

3. Mantelzorg

Mantelzorg behelst een belangrijk deel van de werkzaamheden van Welzijn het Bolwerk. Veel inwoners van de gemeenten Dantumadiel en Noardeast-Fryslân zijn mantelzorger voor een naaste. Ook veel jongeren, gemiddeld één op de vier à vijf, is mantelzorger van een ouder, broertje of zusje. Uit de gehouden belronde onder alle contacten van Welzijn het Bolwerk, is gebleken dat een groot aantal ouders met een zorgintensief kind weinig aansluiting vinden bij het reguliere aanbod van activiteiten voor mantelzorgers. Zij vinden zichzelf niet passen bij mantelzorgers die bijvoorbeeld voor een ernstig zieke partner moeten zorgen. Wel is er onder deze groep behoefte aan contact met lotgenoten en informatie over bijvoorbeeld het aanvragen van PGB, WMO etc. Welzijn het Bolwerk heeft daarop besloten bij het aanbieden van activiteiten te kijken of er onderscheid gemaakt kan worden bij deze doelgroepen.

Jonge mantelzorgers / Fawaka

Fawaka is het steunpunt voor jonge mantelzorgers t/m 24 jaar in de gemeenten Noardeast-Fryslân en Dantumadiel. Rondom jonge mantelzorgers zijn er in 2020 meer activiteiten geweest als in voorgaande jaren. Dit heeft met name te maken met de coronacrisis. Volgens Jetske Leijenaar, die verantwoordelijk is voor de jonge mantelzorgers en steunpunt Fawaka, is er bij veel jonge mantelzorgers een bepaalde kwetsbaarheid aanwezig, en is dat in 2020 nog meer dan anders het geval geweest. Er zijn veel individuele contacten geweest. Naar alle bekende jonge mantelzorgers zijn berichtjes gestuurd met de vraag of ze ook behoefte hadden om te chatten of te bellen en hun verhaal te doen. Daar is veel respons op gekomen. Veel jongeren vonden het fijn even hun verhaal kwijt te kunnen. Sommige jongeren ervoeren de Lockdown als iets positiefs, omdat ze daardoor meer thuis waren en gemakkelijker konden zorgen voor hun ouders of broertjes en zusjes. Anderen hebben de Lockdown juist als extra zwaar ervaren, omdat ze veel tijd thuis doorbrachten en voortdurend in de zorgsituatie zaten, en vaak hun eigen uitlaatkleppen moesten missen.

Er zijn, naast de FUNdagen en individuele contacten, ook twee fysieke contactmomenten geweest per jongere, waarbij Jetske of de stagiaires van Fawaka langskwamen. Dit was in het kader van de week van de JMZ, en de dag van de Mantelzorg. Ze kregen een waardering of verwenpakketje om de jongeren een hart onder de riem te steken. Vaak leidde dit tot gesprekken met jongeren en/of hun gezin. Het bood hen kansen aan te geven hoe het op dit moment ging in het gezin en met de jongeren, en te laten voelen dat zij er niet alleen voor staan en om hulp kunnen vragen. Er is met hun meegedacht hoe ze de situatie goed met elkaar kunnen volhouden. Dit is heel waardevol voor de jongeren en het gezin geweest, zij voelden zich gezien en gehoord.

Door de vele contacten met hen zijn er meer inzichten gekomen in waar hun behoeften en vragen liggen, en waar zij tegenaan lopen in de mantelzorgsituatie. Ook is voor jongeren de drempel lager geworden om wanneer er iets speelt, zij hulp kunnen vragen. En vertaalde het vele contact zich in meer deelname aan activiteiten die voor de jonge mantelzorgers georganiseerd werden

Week van de Jonge Mantelzorger

In juni was de Week van de Jonge Mantelzorger. Die is in een online setting geweest. Omdat de leeftijden erg uiteenlopen, is er bij de activiteiten rekening mee gehouden op hun verzoek

- Er was een online bingo voor jongeren tot 14 jaar,
- En een online Pubquiz voor jongeren vanaf 15 jaar.

Ook deed Fawaka mee aan de landelijke online campagne "deel je zorg", waarbij de hele week dagelijks social media posts zijn geplaatst.

Door Corona is er landelijk een tweede week van de JMZ uitgeroepen in het najaar. Deze richtte zich juist op fysieke activiteiten, wat in juni niet mogelijk was. Wederom werden leeftijden opgesplitst, waarbij 2 activiteiten waren. Bij de jongeren is er naast een leuke quiz en spelavond, ook de ruimte

geweest om in gesprek te gaan over hun zorgen waar zij tegenaan lopen, en is geïnventariseerd of hier verdere behoeften liggen. Gelet op de animo zal dit in 2021 vervolg krijgen.

Voorlichting

Er zijn diverse voorlichtingen geweest, aan professionals, scholen etc. Scholen minder dan gebruikelijk en op andere vorm, hetzelfde geldt voor organisaties.

- Voorlichting en advies aan Visio revalidatie met als thema mantelzorg.
- ROC Friese Poort tijdens Burgerschapsdagen via online programma met 150 deelnemers, zelf online gevolgd voorlichting JMZ – Fawaka
- Deelname aan overleg ‘Mei Fêste Hân’ met presentatie over Fawaka. Om het contact met scholen te verbeteren/actieve samenwerking. En is de GGD voorgelicht. Dit resulteerde in een voorlichting bij de GGD locatie Dokkum over JMZ – verbinding.
- Met diverse scholen, zorgfunctionarissen, contact gehouden voor verbinding/samenwerking, vanwege Corona zijn de voorlichtingen op laag pitje gehouden. Voorstel: stonden de voorlichtingen op een laag pitje.
- Met Home Start was er samenwerking, uitwisseling en voorlichting.
- Met st. Mijn Held kennisgemaakt en gewerkt aan een organisatie activiteit

Fawaka FUNdagen

Er zijn 5 FUNdagen geweest waarin jonge mantelzorgers er op uit konden om met gelijkgestemden iets leuks te doen. Deze dagen worden enorm gewaardeerd. In de groepen ontstaat verbinding tussen lotgenoten., jongeren kunnen ontspannen en zichzelf zijn, en zich even losmaken van de thuissituatie en zorgen vergeten, maar er is juist ook ruimte om in gesprek te gaan hierover met jongeren of begeleiding.

Volwassen mantelzorgers

Ook volwassen mantelzorgers hebben het niet gemakkelijk gehad in 2020. Angst voor (de gevolgen van) corona zorgden ervoor dat er extra druk kwam te liggen op de schouders van de mantelzorgers. Welzijn Het Bolwerk heeft zo goed mogelijk geprobeerd contacten warm te houden en vooral inzet te doen op basis van de behoefte van de mantelzorgers. Uit de belronde (alle meer dan 600 mantelzorgers zijn met inzet van vrijwilligers benaderd) ontstonden ook contacten met mantelzorgers die normaliter niet bij bijeenkomsten komen. Waar gewenst zijn deze mantelzorgers gekoppeld aan het project Belmaatjes.

Veel activiteiten hebben helaas geen of minder doorgang kunnen vinden, zoals het Mantelzorgcafé, de campagne Mantelzorg & Werk en ook overleggen hebben minder of digitaal plaatsgevonden. Welzijn Het Bolwerk is ook met de gemeenten in gesprek over een duidelijke visie of beleid omtrent mantelzorg.

Mantelzorgcafés

Tot maart 2020 zijn er nog een aantal Mantelzorgcafés georganiseerd. In januari werd het thema Mantelzorg over de grens behandeld en was er ook een Mantelzorgcafé PLUS met als thema 'Wat neem je mee en wat laat je achter?'. In februari stond de avond in het teken van rouwfotografie. Hoewel het aantal deelnemers beperkt was, hebben de aanwezigen de avond als heel positief ervaren. Na de zomer is er een Mantelzorgcafé PLUS georganiseerd waarbij een vertrouwenspersoon van de GGZ aanwezig was om te praten over geestelijke gezondheid. Deze avond werd samen met De Skûle in Franeker gedaan. En is er na de zomer een bijeenkomst geweest met Ellen de Vries van Zen en Vitaal. Thema was gezondheid.

Dag van de Mantelzorger

Op 10 november werd de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg gehouden. Dit is een landelijke dag waarbij het werk van de mantelzorger wordt gewaardeerd. Ook in beide gemeenten zijn mantelzorgers

door Welzijn Het Bolwerk en Timpaan Welzijn in het zonnetje gezet. Mantelzorgers konden een lunchbox afhalen bij een speciale drive-through (Coronaproof) in Dokkum, Kollumerzwaag, Hallum en Broeksterwâld. Ook ontving iedere mantelzorger via de post de jaarlijkse waardering een cadeaukaart t.w.v. 40,- euro. Deze blijk van aandacht wordt jaarlijks enorm gewaardeerd.

PR/Communicatie

Iedere twee maanden is er een nieuwsbrief verstuurd naar mantelzorgers. Een deel (ongeveer 250) ontvangt de nieuwsbrief per post, de meesten digitaal. Ook Fawaka heeft een plekje gekregen in de nieuwsbrief.

En wordt er jaarlijks twee keer een uitgebreide mantelzorgkrant in samenwerking met de gemeenten opgesteld en per post verstuurd, deze biedt dan actuele informatie over het thema mantelzorg.

Respijtweekend

Het doel van een respijtweekend is een mantelzorger een weekend uit de zorgsituatie te halen en de mogelijkheid te bieden om nieuwe energie op te doen en ervaringen uit te wisselen met andere mantelzorgers. Er is lang getwijfeld over het wel of niet door laten gaan vanwege Corona maatregelen, gelukkig is het wel mogelijk geweest. Dat er behoefte is aan het respijtweekend blijkt wel uit de aanmeldingen. Bij iedere gemeente is er een lijst van tussen de tien en twintig mantelzorgers die hier graag gebruik van willen maken. Uiteindelijk hebben er provinciaal meer dan 70 mensen aan meegedaan, (11 uit Noardeast-Fryslân en 6 uit Dantumadiel) en is helaas ook een grote groep teleurgesteld. In het verleden werd er met name gebruik gemaakt van dit weekend door ouderen, wat opvalt is dat de aanmelders steeds jonger worden. Dit heeft er waarschijnlijk mee te maken dat er meer aandacht voor mantelzorgers is, waardoor meer mensen zich realiseren dat zij mantelzorger zijn.

4. Vrijwillige inzet

Zonder vrijwilligers zouden een groot aantal van de werkzaamheden van Welzijn Het Bolwerk geen doorgang vinden. De inzet van vrijwilligers is van zeer groot belang en Welzijn Het Bolwerk zet zich extra in om de vrijwilligers zo goed mogelijk toe te rusten hun werkzaamheden uit te voeren. Medewerkers zijn vraagbaak voor de vrijwilligers en er worden regelmatig cursussen en workshops gehouden om de vrijwilligers zo goed mogelijk toe te kunnen rusten.

In 2020 is veel aandacht besteed aan het welzijn van de vrijwilligers. Ook zij zijn opgenomen in de belronde en waar mogelijk is er fysiek contact geweest. Welzijn Het Bolwerk beseft dat er het afgelopen jaar veel van de vrijwilligers is gevraagd. Sommige vrijwilligers hebben namelijk meer op hun bordje gekregen door het uitvallen van andere vrijwilligers. Wij zijn enorm trots op hen dat ze naar hun beste kunnen onder deze vreemde omstandigheden zich toch zo hebben ingezet voor anderen.

Uitbraak Corona

Aan het begin van de uitbraak waren er ook in onze gemeenten veel initiatieven van inwoners om anderen te helpen en ondersteunen vanwege de grote beperkende maatregelen. Welzijn Het Bolwerk besloot daarom al snel alle initiatieven in de buurten, dorpen en regionaal te bundelen en op de website te zetten, zodat iedereen zo goed mogelijk was geïnformeerd over wie waar welk initiatief opzette. En ook om inwoners te informeren over waar zij voor hulp terecht konden. Tot slot zijn inwoners, die zich als vrijwilliger aanmelden, naar de 22 verschillende lokale initiatieven doorverwezen.

Vrijwilligerssteunpunt

Normaal gesproken heeft Welzijn Het Bolwerk veel vrijwilligersvacatures op de website staan. Vanaf maart 2020 werd deze tijdelijk minder gevuld, want veel organisaties wilden of konden geen nieuwe vrijwilligers ontvangen. Het was voor organisaties zeer lastig de vrijwilligers op de gewenste manier in te werken en fysiek te ontvangen. Dat er bij organisaties geen nieuwe vrijwilligers ontvangen konden worden, hield natuurlijk niet in dat er geen vrijwilligers nodig waren, later in het jaar is er vaak alsnog een match gemaakt tussen beide partijen. Er hebben zich ondanks de beperkingen toch 81 inwoners als vrijwilliger aangemeld. Er waren 8 organisaties met in totaal 17 nieuwe vacatures.

Opleiding/cursussen vrijwilligers

Alle vrijwilligers van de Buurtkamers en wandelgroepen zijn geschoold (20) voor hun inzet voor de Buurtkamers. Zodat zij weten hoe ze hun uitvoerende vrijwilligerswerk goed kunnen doen en ook zijn verzekerd.

In het voorjaar is er met het nodige kunst- en vliegwerk een cursus Grip en Glans gegeven aan vijf deelnemers. Voor deze cursus is altijd veel belangstelling. De cursussen zijn gericht op de versterking van zelfmanagementvaardigheid en welbevinden. Deze keer is er door corona minder belangstelling voor geweest. Aanvankelijk was deze cursus bedoeld voor 55-plus vrouwen. Dit wordt in de toekomst breder getrokken.

Voor de 5 vrijwillige gespreksleiders van de Up-gesprekken is er een korte online cursus gehouden.

Jetske Leijenaar en Baukje Brander hebben vanuit Het Bolwerk een training gevolgd om Netwerkcoaches op te kunnen leiden. Met als bedoeling vrijwilligers te werven: helaas is dit naar 2021 doorgeschoven, zodra er weer mogelijkheden zijn kan dit weer worden opgepakt.

5. Samenlevingsopbouw

Welzijn Het Bolwerk biedt ondersteuning aan dorpen en wijken in beide gemeenten op veel verschillende terreinen. We doen dit aan dorpsbelangen, werkgroepen, maar ook kerkgemeenschappen, verenigingen en individuen. Waar kan wordt de samenwerking gezocht met andere partijen die ook ondersteuning bieden, maar er wordt ook veel direct ondersteund door de eigen organisatie. Als onafhankelijke organisatie met een brede rol en taakinvulling is dit zeer gewenst om te bieden en wordt ook gewaardeerd door inwoners.

Mienskipswurk

Ook het afgelopen jaar zijn de contacten met de dorpen (dorpsbelangen, dorpshuizen, kerken en andere lokale organisaties) in beide gemeenten ondanks de beperkende maatregelen goed geweest en is er vaker contact geweest juist door de samenwerking met de initiatieven in de dorpen/buurtten zelf. Helaas was het vaak niet mogelijk dit fysiek te doen en dat is natuurlijk erg jammer. Waar kon en nodig zijn de organisaties ondersteund. Bijzonderheden die daarin te noemen zijn, zijn de casussen in Wierum, Holwert en Wâlterswâld.

■ Wierum

In Wierum was er sprake van overlast, omdat de samenhang in een aantal straten onder druk stond. Dit leidde tot een onveilig gevoel bij meerdere dorpsgenoten. Abbas Faegh en Henk Jaap Bakker hebben in samenwerking met gemeente en politie en dorpsbelang Wierum huis-aan-huis een enquête gehouden onder de dorpsbewoners over hun woongenot. Daaruit kwam naar voren dat 95% met veel plezier in het dorp woont. De cirkel waarbinnen de problemen waren, werden zo steeds overzichtelijker. De conclusie was dat de overlast zich beperkte tot paar huishoudens en hiermee is het gesprek aangegaan. De Buurtbemiddeling heeft hier nog een open einde. De wens is om in de desbetreffende buurt te ondersteunen bij het organiseren van mogelijke activiteiten/initiatieven zodat mensen met elkaar in contact komen en er weer een open gesprek kan ontstaan. Dit staat op de rol om in 2021 op te pakken.

■ Holwert

In Holwert kwamen vanuit één buurt klachten over een gezin. Uit de gesprekken bleek dat de ouders, van de overlast veroorzakende jongeren, moeilijkheden hadden met de opvoeding en dat de jongeren een gebrek aan dagbesteding hadden. De jongeren zijn geholpen met het vinden van een zinvolle dagbesteding. Dit heeft een groot deel van de problemen weggenomen.

■ Wâlterswâld

In Wâlterswâld is door Reina Hes Mediation toegepast. Buurtbewoners klaagden over stank- en geluidsoverlast van een bedrijf. Alle betrokkenen voelden zich niet gehoord door de andere partij. Door met elkaar om tafel te gaan en als onafhankelijke partij het gesprek te leiden ontstond er ruimte voor emoties en ontstond er van beide kanten begrip. Alhoewel er geen directe oplossingen zijn voor de overlast, zijn er wel afspraken gemaakt over hoe er in het vervolg met elkaar gecommuniceerd wordt en dat is voor beide partijen al zeer waardevol gebleken.

Straatbingo in Feanwâlden

De Swanneblom in Feanwâlden is een buurt met veel alleenstaande zelfstandig wonende ouderen. Voor de Coronatijd was er elke week een koffieochtend mede door vrijwilligers ondersteund. Echter vanaf half maart was dit niet meer mogelijk. Om iets te doen tegen eenzaamheid is er tijdens Lock-downs een straatbingo gehouden waar bewoners vanaf hun balkon of tuin aan mee konden doen. Hier is dankbaar en met veel plezier aan meegedaan.

BurenHulpDienst

De meeste aanvragers die zich melden bij de BurenHulpDienst zijn mensen die hulp nodig hebben bij het opknappen of bijhouden van hun tuin. Er zijn daarin twee duidelijke doelgroepen te onderscheiden: ouderen die het zelf niet meer kunnen, en jongeren zonder groene vingers. Binnen BurenHulpDienst wordt daarvoor geen structurele hulp geboden, wel wordt altijd meegedacht en indien mogelijk meegewerkt aan een structurele oplossing. Dat kan bijvoorbeeld door een tuin onderhoudsvriendelijk te maken. Tot de zomer van 2020 zijn er weinig burenhulpvragen (18) geweest mede door de pandemie. Dat komt waarschijnlijk doordat meer mensen thuis waren, die ook zonder onze inzet hun burens van dienst wilden zijn. Ook was familie/netwerk vaker beschikbaar om te ondersteunen. Er ontstonden ook veel lokale onderling initiatieven. Het Bolwerk had een rol in doorverwijzing en verbinding leggen tussen hulpvragen en deze inzet.

Hoedemakerspolder

In 2019 was er in de Dokkumer wijk Hoedemakerspolder een bijzonder initiatief waarbij twee buurtbewoners graag meer voor de buurt wilden doen, omdat zij merkten dat er veel eenzaamheid in de wijk was. Zij zijn toen een wijklokaal gestart in het oude schoolgebouw van de Groen van Prinsterer. Een soort buurtkamer maar dan alleen voor buurtbewoners. Dit project is jammer genoeg door een gebrek aan behoefte/draagvlak weer beëindigd. De betrokken buurtbewoners blijven wel vrijwilliger binnen de reguliere BurenHulpDienst.

Speeltuinen

In De Falom zijn er gesprekken geweest met buurtbewoners en jongeren die overlast veroorzaakten. Inmiddels is er een commissie opgestart bestaande uit buurtbewoners die samen met de jongeren zaken op kunnen pakken. In De Westereen is er regelmatig contact met het bestuurslid van speeltuin De Hege Seis.

Campus Damwâld

In september 2020 is de Campus Damwâld met daarin de basisscholen CBS De Sprankeling en O.B.S. Dr. J. Botkeskoalle geopend. Het bestuur van deze nieuwe campus had hulp nodig bij het aanvragen van subsidies voor de beleefstuin rondom de school, zodat de omgeving duidelijk werd verfraaid. Hier is bij geassisteerd en deze subsidies zijn inmiddels toegekend.

What's Up-groep

In De Westereen werd in 2019 de 'What's Up-groep' opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente, inwoners en dorpsbelang om met elkaar in gesprek te blijven over wat er gedaan kan worden aan de overlast van jongeren in het dorp. Deze groep is in 2020 gestopt. De gemeentelijke dorpencoördinator heeft andere taken gekregen en dat gaf ook de mogelijkheid om de zaken eens anders te bekijken.

Platform voor Elkaar

Binnen het Platform Armoede en sociale uitsluiting is veel uitgevoerd. Zo is kamerlid William Moorlag (PvdA) langs geweest. Hij sprak met de deelnemers van het Platform over zonnepanelen op huurwoningen en dat de opbrengsten daarvan worden gezien als inkomen door de gemeente, waardoor huurders soms gekort worden op hun bijstand. Ook hebben de deelnemers van het Platform Armoede en sociale uitsluiting actief meegewerkt aan ideeën voor de invulling van het nieuwe Armoedebeleid. Onder leiding van Reina Hes waren er maandelijkse bijeenkomsten waarbij o.a. gesproken is met woningcorporaties over het beleid bij huurachterstanden. De naam Platform Armoede en sociale uitsluiting is intussen veranderd naar Platform voor Elkaar.

Naast het Platform wordt de opleiding Ervaringsdeskundige Minimacoach ondersteund. Zij hebben hun opleiding meer digitaal moeten doen omdat fysieke bijeenkomsten een tijd lang niet mogelijk waren. Na de zomer zijn deze deels wel weer in de Beijer gehouden. Dit heeft de deelnemers wel beter gestimuleerd in hun deelname. Na 2020 moeten de deelnemers nog een half jaar hun opleiding

vervolgen en werkt de gemeente Noardeast-Fryslân aan een regeling om minimacoaches aan te trekken, zodat er meer aandacht voor de groep inwoners is bij de medewerkers van de gemeente. Wel zijn er kandidaten om persoonlijke redenen gestopt. Er zijn nu nog 6 van de 11 deelnemers actief.

Taalmaatjes

Vanuit de gemeente kwam de vraag om, voor een groep inwoners met een verblijfsvergunning die de Nederlandse taal nog niet voldoende machtig zijn om goed mee te kunnen doen in de maatschappij, te zoeken naar taalmaatjes. Deze mensen hebben wel een inburgeringscursus gedaan maar vallen veelal buiten de boot, omdat er voor hen (nog) geen voorzieningen zijn om goed Nederlands te leren. Met hen en de Bibliotheek Noord-Fryslân wordt nagedacht over een proef om met behulp van taalmaatjes de taal beter te leren kennen via de vorm van een Taalcafé .

Buurtbemiddeling

In beide gemeenten voert Welzijn Het Bolwerk Buurtbemiddeling uit. Door de beperkende maatregelen was het voor een groot deel van het jaar zeer lastig om met de inzet van vrijwilligers de aangedragen casussen op te pakken. De vrijwilligers die wilden zijn gecoacht en begeleid om telefonisch in een aantal Buurtbemiddelingssituaties te ondersteunen, of om ervoor te zorgen dat zo lang er geen bemiddeling nodig was, de rust bewaard werd. Echter vanwege beperkte beschikbaarheid en capaciteiten/mogelijkheden van vrijwilligers, hebben de coördinatoren ook zelf veelvuldig vragen opgepakt. Soms is in overleg met de inwoners die zich voor Buurtbemiddeling aanmelden afgesproken de behandeling uit te stellen totdat de vrijwilligers weer aan de slag konden en wilden. Uiteindelijk zijn er 13 verzoeken binnengekomen, waarvan er 3 doorlopen naar 2021. Er is in 8 situaties tot een gedragen oplossing gekomen.

Bijlagen: Welzijn Het Bolwerk in het nieuws

Welzijn Het Bolwerk heeft in 2020 regelmatig de media benaderd om initiatieven onder de aandacht te brengen. Soms deden we dit samen met Timpaan Welzijn zeker de columns in Huis-aan-Huis die elke 2 weken werden geschreven. Ook namen verschillende media zelf het initiatief om artikelen te schrijven en filmpjes te maken over initiatieven van Welzijn het Bolwerk.

Er verschenen artikelen in de lokale huis-aan-huis kranten over o.a. de belronde, Platform Armoede en sociale uitsluiting, het skatepark in Feanwâlden, de buurtkamers en de UP-gesprekken.

Ook werden er door RTV NOF filmpjes gemaakt over bv.

- het uitdelen van presentjes aan jonge mantelzorgers en
- De Week tegen Eenzaamheid (zie RTV NOF)
 - 5 okt W. Jongsma,
 - 6 okt Lichtpunt,
 - 7 okt de Buurtkamer en
 - 8 okt A. Harmens

Artikelen in de Dag- en weekbladen in 2020.

04-03-20 Nieuwe Dockumer Courant	<u>Wandelen bij de Buurtkamer</u>
15-04-20 Nieuwe Dockumer Courant	<u>Opleiding Minimacoach: Weer leven in plaats van overleven</u>
22-04-20 Kollumer Courant	<u>Platform Armoede en Sociale Uitsluiting: we voelen ons nu gehoord</u>
24-04-20 Nieuwsblad NOF	<u>Belronde voorziet in behoefte</u>
29-04-20 Kollumer Courant	<u>Eigen armoede-ervaring omzetten in hulp</u>
16-06-20 Nieuwsblad NOF	<u>De Buurtkamers zijn ook weer open</u>
29-07-20 Kollumer Courant	<u>De buurtkamer de gehele zomer open</u>
29-07-20 Kollumer Courant	<u>Crossjongeren op zoek naar crossveld</u>
11-09-20 Friesch Dagblad	<u>Erbij horen helpt tegen eenzaamheid</u>
12-09-20 Leeuwarder Courant	<u>Minimacoach: Ik heb weer een doel</u>
23-10-20 Friesch Dagblad	<u>Contact is ook in coronatijd van belang</u>
30-10-20 Nieuwsblad NOF	<u>Wandelvrijwilligers ontvangen certificaat</u>
31-10-20 Friesch Dagblad	<u>Kwetsbare jeugd raakt vaker buiten beeld</u>
4-12-2020 Nieuwsblad Noordoost Friesland	<u>UP Nederland: voor een goed gesprek</u>